

Fr. Charles Buttigieg

Harsa lejn it-Tagħlim fiż-Żewġ Ittri ta' San Pawl Appostlu lill-Korintin

“L-Imħabba ta’ Kristu gġegħelna naħsbu dan: li wiehed miet għal kulhadd, mela kulhadd miet. U miet għal kulhadd biex dawk li jgħixu, ma jgħixux għalihom infushom, imma għal dak li miet u rxoxta għalihom.” (2 Korintin 5:14-15)

Il-Belt ta' Korintu

Il-Belt ta' Korintu kienet il-kapitali tal-Provinċja tal-Akaja, fil-Greċja tal-lum; kienet belt ta' kummerċ kbir bejn l-Italja u l-Asja Minuri, bi tliet portijiet u għalhekk b'kontroll assolut tal-ibhra kemm tal-lvant kif ukoll tal-punent. Il-belt kienet magħrufa ukoll għall-ħajja laxka tagħha. Infatti l-kelma griega *korinthiazein* kienet tfisser 'persuna li tgħix l-ħajja ta' Korintu', ħajja mingħajr regoli u dixxiplina, ħajja baxxa u immorali. Il-belt kienet magħrufa ukoll għal-logħob u l-kompetizzjonijiet sportivi Istmīci li kienu jsiru kull sentejn.

San Pawl innifsu waqqaf il-knisja f'din il-belt madwar is-sena 51 W.K. wara li

qabel kien ippriedka għewwa Ateni, kif insibu fl-Atti 18:1-18 matul it-tieni vjaġġ missjunarju. F'dan iż-żmien kien hemm il-Prokonslu Gallju f'Korintu (ara Atti 18:12). Huwa dam fil-belt għal 18-il xahar jgħallem fost il-Korintin il-Kelma ta' Alla minkejja li huwa sab oppożizzjoni kbira. F'Korintu niltaqgħu mal-koppja habrieka għall-Evangelju Akwila minn Pontu u martu Priska (Prixilla) u li kienu għenu ħafna lil San Pawl u li magħhom kien jaħdem it-tined (bil-grieg: *skenopoioi*) u li kienu marru miegħu meta telaq lejn Efesu (ara 1 Kor 16:19). Huwa żar ukoll din il-belt fit-tielet vjaġġ missjunarju fiż-żmien li fih kiteb l-ittra lir-Rumani bejn is-snin 57 u 58 W.K.

L-Ewwel u t-Tieni Ittra lill-Korintin

Dawn iż-żewġ ittri, flimkien mal-Ittra lill-Galatin u lir-Rumani jiffurmaw l-erba' 'ittri l-kbar' ta' San Pawl u dan minhabba, kif semmejna fil-hargiet ta' qabel, l-importanza teoloġika kbira tagħhom. L-Ewwel Ittra lill-Korintin inkitbet madwar is-snin 54 u 57 W.K. minn Efesu waqt it-tielet vjaġġ missjunarju. Huwa kiteb din l-ittra wara li rċieva mid-dar ta' Kloje aħbarijiet dwar diffikultajiet li kienu qegħdin iħabbtu wiċċhom l-insara ta' Korintu u xi sitwazzjonijiet immorali: "Kulhadd sema' li hemm iż-żina fostkom, u żina li lanqas issibha fost il-pagani..." (1 Kor 5:1). Hu wieġeb billi ta soluzzjonijiet dwar dawn il-problemi,

Tempju ta' Apollo, Korintu

iwiddibhom u jishaq fuq il-qawmien mill-imwiet u għalhekk għandna tagħlim dwar il-Knisja b'rabta ma' Kristu u l-Qawmien tal-Gisem għall-ħajja ta' dejjem.

It-tieni Ittra lill-Korintin inkitbet mill-Maċedonja lejn it-tmiem tas-sena 57 W.K., fejn San Pawl jurihom is-sodisfazzjon tiegħu talli laqgħu t-twididb tiegħu u jerga' iwissihom halli jibqgħu fit-triq it-tajba. Hawnhekk tidher fuq kollox l-imħabba ta' San Pawl għall-insara u li kien iħoss meta il-predikazzjoni tiegħu kienet issib it-tfixkil. Huwa jesponi fuq kollox l-awtorita' appostolika tiegħu fid-dawl tat-tbatija u l-glorja tiegħu għal Kristu.

Id-Doni Spiritwali

San Pawl fl-ittri tiegħu jħobb jitkellem mill-frott u mid-doni (karizmi) tal-Ispirtu ta' Alla u dan jidher ċar fl-Ewwel Ittra lill-Korintin: "Hemm imbaggħad diversi doni, imma wieħed hu l-Ispirtu; hemm diversi ministeri, imma l-istess wieħed hu l-Mulej; hemm diversi hidmiet, imma l-istess Alla, li jaħdem kollox f'kulhadd. Lil wieħed tingħata r-rivelazzjoni ta' l-Ispirtu għall-ġid ta' kulhadd; lill-ieħor kliem il-għerf mill-istess Spirtu; lill-ieħor il-kelma tas-sapjenza mill-istess Spirtu; lill-ieħor il-fidi mill-istess Spirtu; lill-ieħor id-don tal-fejqan mill-istess Spirtu; lill-ieħor

is-setgħa tal-mirakli, lill-ieħor id-don tal-profezija; lill-ieħor id-don ta' l-għażla ta' l-ispirti; lill-ieħor diversi ilsna; lill-ieħor it-tifsir tal-ilsna. Dan kollu jaħdmu l-istess Spirtu wieħed, li jqassam lil kull wieħed kif jogħgħbu" (1 Kor 12:4-11; ara ukoll 1 Kor 12:29-30). Huma dawn il-karizmi differenti u magħqudin ma' xulxin li huma importanti għall-binja tal-Knisja halli tidher iktar il-qawwa tal-Aħbar it-Tajba tal-Evangeliu.

Il-Qawmien ta' Kristu mill-Imwiet

Din hija l-Aħbar it-Tajba li jrid ixerred San Pawl, il-proklamazzjoni (bil-grieg: *kerygma*): "li Kristu miet għal dñubietna, skont il-Kitba, u kien midfun u qam fit-tielet jum skond il-Kitba, u deher lil Kefa, u mbaggħad lit-Tnax. Imbaggħad deher lil aktar minn ħames mitt aħwa f'daqqa. Ħafna minnhom għadhom ħajjin sal-lum, oħrajn mietu. Imbaggħad deher lil Ġakbu u lill-appostli kollha. Fl-aħħarnett deher lili, bħala rimi." (1 Kor 15:3-7). Dan it-test huwa l-eqdem tagħlim dwar l-ikbar verita' tal-kristjaneżmu, miktub qabel ukoll l-erba' evangeli.

Infatti dan il-messaġġ tal-qawmien mill-mewt tal-gisem, jinsab jidwi sewwa f'dawn iż-żewġ ittri. Kienu bosta dawk f'Korintu li kienu qed isibuha diffiċli sabiex jaċċettaw il-qawmien

tal-gisem u dan għaliex il-Griegi nfluwenzati mill-Palatonizmu kienu jemmu fl-immoralità tar-ruħ biss u mhux fil-qawmien tal-gisem wara l-mewt. Dan nistgħu narawh fid-diskors ta' San Pawl fl-Areopagu ta' Atena fejn kien jiltaqa' l-Kunsill tal-belt kif naraw f'Atti 17:16-34. Pawlu jsemmi l-verità tal-qawmien ta' Kristu mill-imwiet. Il-qawmien ta' Kristu huwa r-rebħa suprema tiegħu fuq il-mewt darba għal dejjem, huwa garanzija għall-qawmien tal-gisem tagħna għall-ħajja ta' dejjem fl-aħħar jum.

L-Imħabba ta' Kristu ssuqna

San Pawl jeżalta l-imħabba nisranija fil-kapitlu 13 fl-Ewwel Ittra lill-Korintin: «L-imħabba taf tistabar; l-imħabba hi twajba, ma tgħirx, l-imħabba ma tiftaharx, ma titkabbarx; ma tagħmilx dak li ma jixraqx, ma tftittix dak li jaqblilha, ma teħux għaliha, ma żzommx f'qalbha għad-deni, ma tifrahx bid-dnewwa, imma tifrah bis-sewwa. Kollox tagħder, kollox temmen, kollox tittama, kollox tissaporti » (1 Kor 13:4-7). Hawnhekk għandna l-innu tal-imħabba vera, il-karità; waħda mill-isbaħ paġni tal-Ġdid Testment. L-imħabba terga' tissemma fil-kapitlu 5 tat-Tieni Ittra lill-Korintin: "Aħna mela ambaxxaturi ta' Kristu; qisu Alla qiegħed iwissi

permezz tagħna. Nitolbukom f'gieħ Kristu: tħabbu ma' Alla" (2 Kor 5:20). Hija din l-imħabba ta' Kristu li ssuq lil Pawlu biex iħobb l-Evangēlju akkost ta' kollox: "Iva nitghaxxaq bid-dghufijiet tiegħi, bit-tghajjir, bil-ghaks, bil-persekuzzjonijiet, bid-dwejjaq għal Kristu, ghax meta jien dghajjef, jien inkun qawwi" (2 Kor 12:10). Uħud isostnu hawnhekk li l-kapitli 10 sat-13 tat-Tieni Ittra lill-Korintin bhala parti 'mill-ittra tad-dmugh' ta' San

Pawl fejn qieghed jesprimi t-tbatija tiegħu għall-glorja tal-Evangēlju ta' Kristu.

Konkluzjoni

F'din il-ħarġa tajna ħarsa ħafifa ferm dwar it-tagħlim ta' San Pawl fiż-żewġ ittri tiegħu lill-Korintin. Għad baqa' oċejan immens ta' tagħlim li wiehed jiltaqa' miegħu f'dawn iż-żewġ kapulavuri teologiċi. Nagħlaq bil-ħsieb ta' San Pawl dwar l-Ewkaristija: "Il-kalċi mbierek li fuqu ngħidu

l-barka m'ħuwiex għaqda mad-demmi ta' Kristu? U l-ħobż li naqsmu m'ħuwiex għaqda mal-ġisem ta' Kristu? Għax la l-ħobża hi waħda, ahna, li ahna ħafna, ahna ġisem wiehed; il-koll kemm ahna nieħdu sehem minn ħobża waħda" (1 Kor 10:16-17). Hija din l-imħabba ta' Kristu fl-Ewkaristija (bil-grieg: *agape*) li trid 'issuqna' lejn il-qawmien tagħna għall-ħajja ta' dejjem.

Bibliografija

BARBAGLIO, G., *La Prima Lettera ai Corinzi*, Bologna 1995.

DE BOER, M.C., "The defeat of Death. Apocalyptic Eschatology in 1 Corinthians 15 and Romans 5", *JSNTSS* 22 (1998) 93-140.

BRUCE, F.F., *1 and 2 Corinthians*, Grand Rapids (MI) 1971.

YYIDELLI, C., *Un Anno con San Paolo*, Lettera dell'Arcivescovo di Lanciano – Ortona per l'anno dedicato a San Paolo, Torino 2008.

HAFEMANN, S.J., "Lettere ai Corinzi", in G.F. Hawthorne – R.P. Martin – D.G. Reid (eds.); R. Penna (edizione italiana), *Dizionario di Paolo e delle sue lettere*, Torino 2000, 298-324.

LIETZMANN, H., *An die Korinther I/II*, Tübingen 1969.

SEGAL, A.F., "Paul's Thinking about Resurrection in its Jewish context", *NTS* 44 (1998) 400-419.

